

je, da se ta razčlenitev, kakor avtor sam poudarja (na str. 194), neverjetno ujema z našo pokrajinsko-geografsko regionalizacijo. Zato nam je še tem bolj dobrodošla in je le želeli, da bi avtor imel možnost objaviti to svojo študijo še v večjem obsegu in s podrobnejšimi navedbami, saj je v publikaciji, kjer je izšla, širšemu krogu tudi težje dostopna. Že taka, kot je, pa nam bo izvrstno služila, tem bolj, ker se dotika tudi antropogenih preoblikovanj prvotnega rastišča (vpliv gozdarjenja, planinske paše itd.). Študija razen tega dobro podčrta vlogo Slovenije kot prehodnega in stičnega področja tudi v vegetaciji: ker je Slovenija ostala v glavnem izven pleistocenske poledenitve, so vanjo v postglacialnem času lahko tem uspešnejše spet vdrlili ilirsko-balkanski rastlinski elementi, ki so med tem našli zavetje izven poledenelih Alp; zlasti značilen je bil zmagoviti pohod bukke.

Svetozar Ilešič, Die wirtschaftsgeographische Struktur Sloweniens in regionaler Sicht. Mitteilungen der Österreichischen Geographischen Gesellschaft, Band 112, Heft 1, 1970, str. 56-77, s 4 kartami v prilogi (nemški, francoski in angleški povzetek).

V študiji je avtor priredil za zunanje bralce svojo shemo pokrajinske in socioekonomske regionalizacije SR Slovenije ter svoj pregled družbeno-ekonomskih razlik v regionalni strukturi, predvsem razlik med osrednjim slovenskim razvojnim ogrodjem in bolj obrobniimi, zaostalimi pokrajinami, s posebnim opozorilom na nekatere s tem zvezane razvojne probleme, ki vključujejo tudi določene posebnosti glede na to, da gre za življenjsko področje malega naroda.

VI. Klemenčič, The migration of population and the industrialization of Slovenia. Studies in Geography in Hungary, 7: Recent Population movements in the East European Countries. Budapest 1970, str. 21-27.

Gre za referat, ki ga je imel avtor svoj čas na simpoziju o prebivalstveni geografiji vzhodnoevropskih dežel v Budimpešti. V njem podaja zgoščen pregled selitev v Sloveniji od tistih, ki so se začele že v 19. stoletju pa do današnje dnevne migracije delovne sile in do zaposlovanja naših delavcev v tujini. Gre torej za rezultate proučevanj, ki jih je avtor podrobno objavil že doma ali pa so na poti objave.

Milan Natek, Priseljevanje ljudi na celjsko področje. Celjski zbornik 1968, str. 5-29.

V razpravi je na osnovi podatkov iz leta 1961 obdelano priseljevanje v posamezne občine celjskega področja (Celje, Laško, Mozirje, Slovenske Konjice, Sentjur pri Celju, Šmarje pri Jelšah, Velenje in Zalec), diferencirano predvsem po treh tipih naselij: mestnih, kmečkih in mešanih. Najvažnejši ugotovitvi sta v tem, da skoraj v vseh občinah (razen Celja) prevladujejo doseljenci iz domače občine, da gre sploh za doseljevanje v regionalnem okvirju in da imajo pri tem močno posreduvalno vlogo ravno tako imenovana »mešana« naselja.

Milorad Vasović, Gozd Martuljak i Kranjska Gora kao središta turizma u Julijskim Alpama. Zbornik radova Geografskog instituta PMF, Beograd, sv. XV, 1968, str. 115-126.

Milorad Vasović, Bohinj i Triglav u svetlu turizma. Zbornik radova Geografskog instituta PMF, Beograd, sv. XVI, 1969, str. 101-116.

Kljub močni popularnosti geografije turizma v Sloveniji nam še močno manjkajo podrobne konkretne geografske obravnave turizma v posameznih naših turističnih krajih in območjih. Eno od takih vrzeli je izpolnil prof. Vasović s svojima študijama o Kranjski gori z Gozd-Martuljkom ter o Bohinju s Triglavom. Avtor se je, kakor vidimo, tudi na mestu samem in ne le po statističnih virih poglobil v geografsko problematiko obravnavanih turističnih središč. Pri tem se je podrobno seznanil tudi z njihovim historiatom (presenetljivo dobro posebno na primeru Bohinja oz. Bohinjske Bistrice) in z aktualnimi problemi nadaljnjega razvoja. S te strani so upoštevanja vredna njegovega opozorila na nevarnost enostranske usmeritve kranjskogorskega turizma preveč v zimsko sezono, za katero klimatske razmere (trajanje snežne odeje, zimski vetrovi), pa tudi terenske razmere brez velikih investicij v gorsko zaledje niso najugodnejši in na umestnost večjega pospeševanja tranzitnega in izletniškega turizma. Podobno opozarja pri Bohinju na potrebo, da se tam zimski turizem čim bolj omasovi z gradnjo žičnic na visokogorske terene z dolgotrajno snežno odejo, celotni turizem pa morda spet okrepi z dotokom tradicionalnih bohinjskih gostov iz Trsta in Gorice.

Günter Glauert, Siedlung und Wirtschaft im oberen Sanntal seit dem 15. Jahrhundert. Ein Bergbauerngebiet Sloweniens am Alpenostrand. Mitteilungen der Österreichischen Geographischen Gesellschaft, Band 110, Heft II/III, 1968, str. 202.

Znani predvojni proučevalec naseljitvene in naselbinske geografije naših alpskih krajev podaja v tej študiji izčrpen pregled razvoja savinjskega področja samotnih gorskih kmetij s posebnim poudarkom na stanju v dobi gornjegrajskih urbarjev (1426 in 1601) in franciscejskega katastra.

Tudi današnje probleme naših gorskih kmetij avtor na splošno kar dobro pozna in označuje, opirajoč se pri tem na našo novo literaturo (Meze, Medved, Fajgelj, Markovič), do neke mere pa tudi na lastna opazovanja.

Vladimir Bračič, Prebivalstvo občine Ptuj v luči zgodovinskega razvoja. Poetovio — Ptuj 69-1969, zbornik razprav ob tisočdevetsto-letnici. Obzorja, Maribor 1969, str. 95-119.

Razprava izčrпно obravnava razvoj prebivalstva na ozemlju današnje ptujske občine in sicer po petih razdobjih: od najstarejših dob do sredje 16. stoletja, od tedaj pa do začetka 19. stoletja, od začetka 19. stoletja do prve svetovne vojne, v obdobju 1910-1948 in v zadnjih 20 letih.

Mirko Pak, Transformacija strukture prebivalstva in naselij na južnem delu Zgornjega Dravskega polja. Poetovio-Ptuj, zbornik razprav ob tisočdevetsto-letnici. Obzorja, Maribor, 1969, str. 214-225.

Avtor, ki je podrobno proučil družbenogeografski razvoj Zgornjega Dravskega polja v celoti (gl. Geografski zbornik SAZU XI), objavlja tu svoje ugotovitve o demografskih in naselbinskih spremembah za tisti del Zgornjega Dravskega polja, ki spada danes pod ptujsko občino.

S. I.

Iz ostale književnosti o Jugoslaviji in njenih pokrajinah

O c e n e

Stanoje J. Jovanović, Vogošća. Geografsko društvo BiH. Posebna izdanja, knj. III. Sarajevo 1967, 140 strani z 1 karto in 59 fotografijami med besedilom.

Sele z vključitvijo Bosne in Hercegovine v enotni jugoslovanski prostor po prvi svetovni vojni so pričela njena naravna bogastva vedno bolj pridobivati na pomenu. Še prav posebno v času, ko so nekatera odmaknjena, dotlej gospodarsko nerazvita območja v osrčju naše države zaradi vojaško-strateških položajev pridobivala na posebnem pomenu, se prične na njihovem ozemlju nagel razvoj neagrarnih dejavnosti, ki so že kmalu znatno vplivale na preoblikovanje pokrajine. Med naselja, ki so se pri tem izoblikovala v izredno kratkem času, smemo upravičeno prištevati tudi Vogošćo, industrijsko-stanovanjski predmestni predel Sarajeva.

Avtor pa nam ne prikazuje samo tega mestnega predela, temveč tudi širše območje, ki ga zajema občina Vogošća. Podobno sta orisana položaj in lega te občine, kjer so vse najpomembnejše dejavnosti prenesene v dolinski svet ob Bosni oziroma na ravnice ob njenih desnih pritokih (Vogošća, Jošanički potok) in nekaj niže ob ustju pritoka Ljubine. Tudi naravogeografske prvine zavzemajo v delu krajšo predstavitev. Osrednje poglavje »Vogošća in njena okolica v preteklosti« (str. 22-65) je najtehtnejši del Jovanovićeve knjige. V njem izvemo, da je to območje bilo poseljeno že v neolitiku, da je v rimskem času prek njega vodila pomembna žila (Sarajevo-Olovo) in da je v poznem srednjem veku bilo gosto naseljeno s Sloveni. Od leta 1435 do 1878 je mogoče tudi tod čutiti močne vplive turške vladavine. Z avstroogrsko okupacijo Bosne je na vsem zasedenem ozemlju vedno bolj čutiti prvine kapitalističnega gospodarstva. V tej dobi se je v tem predelu izredno močno razvijal Semizovac (ob ustju Ljubine) v gospodarsko-industrijsko središče območja, kjer je že 1890. leta zasvetila električna luč. Nagel vzpon je dal vzpodbudo za priseljevanje tujerodnega prebivalstva (iz Avstrije, Češke, Ogrske, Nemčije).

Še med obema vojnama je bila Vogošća z okolico vred predvsem izletniška točka za Sarajevčane. Zaživela je leta 1937, ko so modernizirali staro turško cesto (Sarajevo-Vogošća, t. j. krak nekdanje carigradske ceste), in še posebej z letom 1938, ko so ta kraj izbrali za namestitve vojaške industrije. Po vojni so na tem mestu zgradili veliko kovinsko-industrijsko predelovalno podjetje (Pretis), ki je danes civilnega značaja in zaposluje nekaj tisoč ljudi. V zvezi z nastankom tega velikega obrata so nastala še nekatera spremljevalna podjetja.